

zdjele i kruškolike amfore. Urešene su urezivanjem, ubađanjem ili plitkim kanelurama. Nalazi peći za taljenje rude, kalupa i posuda za lijevanje metalnih predmeta (Donja Vrba – Saloš), kao i pojedinačni nalazi bakrenih sjekira, šila i bodeža, svjedoče o razvijenom kovinarstvu. Među prilično siromašnom antropomorfnom plastikom izdvajaju se dvije osebuje stilizirane plosnate ženske figure iz Vučedola.

LIT.: R. R. Schmidt, Die Burg Vučedol, Zagreb 1945. — K. Vinski-Gasparini, Iskapanje prethistorijskog naselja u Belom Manastiru, Osječki zbornik, 1956. — S. Dimitrijević, Badenska kultura, u: djelu: Praistorija jugoslavenskih zemalja, III, Sarajevo 1979. — T. Težak-Gregl, Prilog poznavanju metalne produkcije badenske kulture, Opuscula archaeologica, XI–XII, Zagreb 1987. — Ista, O problemu idolo-plastike u badenskoj kulturi, ibid., XIII, Zagreb 1988. T. T. G.

BADIJA, otok u Pelješkom kanalu, uz obalu Korčule. Spominje se u srednjem vijeku kao »insula Scti. Petri« po istoimenoj predromaničkoj crkvi koja je uništena; kasnije naziv Otok potiskuje Badija. Sudeći po nalazu neolitičkih noževa, bio je naseljen još u prapovijesti, a najviše nakon dolaska bos. franjevaca 1392. Samostan Gospe Milosrdne, monumentalni je arhit. sklop, dograđivan u nekoliko navrata. Sastoji se od velike crkve propovjedničkog tipa skulpturalno obogaćenog pročelja, zvonika i klaustara na kojima su korčulanski majstori izveli raskošno klesane, ukrase u gotičko-renesansnom stilu. Glavna zgrada za stanovanje prema moru imala je ugaono istaknute lođe, a sa sjev. strane crkvi je po nacrtu Mlečanina G. Massarija u XVIII. st. dodana barokna kapela, izrazite konstrukcije i velebrne prostorne zamisli. Unutrašnjost stilskih zdanja popunjavana je radovima domaćeg i stranog podrijetla. Ističu se skupina drvenih skulptura Raspeća, djelo J. Petrovića iz 1457, drvena korska sjedala s renesansnim intarzijama, rad Šimuna iz Cavtata iz XVI. st. i gl. oltar s baroknim kipovima po predlošku A. Tiralija iz 1722. U samostanskoj knjižnici nalazila su se i dva globusa V. Coronellija. Kulturna i umjetnička baština samostana nalazi se danas na različitim mjestima, a građevni sklop preuređen je u ugostiteljski centar. — Vrh brijega iznad samostana je crkva Sv. Katarine, građena u gotičko-renesansnom slogu XV–XVI. st. Na obližnjem otočiću Lučnjaku otkrivena je ranokršć. crkva iz V. st. a na susjednom Planjaku također natpis iz ranog kršć. doba.

LIT.: C. Fisković, Franjevački samostan na »Otoku« kod Korčule, Novo doba, 1935, 300. — V. Foretić, Otok Korčula u srednjem vijeku, Djela JA, 1940, 36. — I. Fisković, Kulturno-umjetnička prošlost Pelješkog kanala, Split 1971. — Ista, Prijedlog za kipara J. Petrovića, Peristil, 1965–66, 8–9. — J. Belamarić, Franjevačka crkva i samostan na otoku kod Korčule, Prilozi – Dalmacija, 1983. I. Fis.

BADOVINAC, Marko, samouki kipar (Žumberak, 1771 – Križevci, 1851). Bio je grkokatolički svećenik, župnik u Mrzlom Polju, rektor sjemeništa i kanonik u Križevcima. U dobi od šezdeset godina počeo je raditi križeve i prstenje, poslije rezbari u drvu ljudske likove. U kamenu je modelirao autoportret (Povijesni muzej Hrvatske).

LIT.: Znameniti i zaslužni Hrvati, Zagreb 1925, str. 15. — Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata, Zagreb 1943, str. 42. — M. Schneider, Portreti 1800–1870, Zagreb 1973, str. 15–16. VI. Mć.

BADURINA, Anđelko, povjesničar umjetnosti (Lun na Pagu, 2. X. 1935). U Zagrebu je završio Teološki fakultet (1963) i Filozofski fakultet (1968) te doktorirao 1974. Od 1969. radi u Institutu za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Proučava iluminirane rukopise, ikonografiju i sakralnu arhitekturu. Osnovao je i postavio kulturnopovijesne zbirke uz crkve i samostane u Hrvatskoj (Porat, Glavotok, Martinšćica, Klanjec, Ksaver u Zagrebu, Sigurata u Dubrovniku). Uredio je *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva* (Zagreb 1979).

BIBL.: Fragmenti iluminiranog evanđelistara s kraja XI. st. u Rabu, Peristil, 1965–1966, 8–9; Iluminirani rukopisi samostana Male braće u Dubrovniku, Radovi IPU, 1972, 1–2; Iluminirani rukopisi u gradu Korčuli, Zagreb 1974; Prijedlog za rješenje nekih ikonografskih problema, ZUZ, 1977, 12; Porat – povijest crkve i samostana, Zagreb 1980; Glagoljska iluminacija u Senju, Senjski zbornik, 1980, 5; Sigurata, Dubrovnik 1983; Evanđelistar iz 11. stoljeća u šibenskoj katedrali, CCP, 1983, 11; Sakralni prostor tijekom povijesti i danas, (s B. Škunca i F. Škunca), Zagreb 1987; Uloga franjevačkih samostana u urbanizaciji dubrovačkog područja, Zagreb 1990; Iluminirani rukopisi otoka Hvara, Radovi IPU, 1990, 14; Boljinski glagoljski rukopisi, Pazin 1992. Ž. Č.

BADURINA TUDJINA, Marina, keramičarka (Zagreb, 21. XII. 1952). Završila Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1972. U Velikoj Britaniji diplomirala na Bath Academy of Art 1976 (J. Colbeck). Živi u Milanu. Bavi se skulpturom i izradom uporabnih predmeta znatne likovne čistoće i discipline. Stilski bliska umjetnosti 30-ih godina (Art déco) te suvremenu oblikovanju u duhu postmodernizma (*Mala forma*, 1982; *Bijela forma*, 1984; *Sestre*, 1987). Samostalno izlagala u Zagrebu (1985, 1988) i u Milanu (1987/88).

BADIJA, klaustar franjevačkoga samostana

LIT.: I. Zidić, Marina Tudić Badurina (katalog), Zagreb 1985. — E. Santarella, Marina Tudić Badurina (katalog), Milano 1987. — T. Maroević, Marina Tudić Badurina (katalog), Zagreb 1988. Ž. Sa.

BAG → KARLOBAG

BAHORIĆ, Belizar, kipar (Sušak, 24. XI. 1920). Završio je Akademiju u Zagrebu 1950 (A. Augustinčić, F. Kršinić). Bio je lik. suradnik Primorskog vjesnika. Bavio se pedagoškim radom; od 1962–76. bio je direktor Škole primijenjene umjetnosti u Zagrebu. U ranijim godinama radi reljefe i skulpture s motivima rata, stradanja i otpora (logoraši iz Mauthausena, prizori iz poeme *Jama* I. G. Kovačica). Realističke oblike preobličuje u izdužene, izražajne likove s naglašenom dramatikom unutarnjih zbivanja. Oko 1960. približava se apstrakciji. Kontrastira uglačane i »sirove« dijelove metala, ističe konstrukciju i ritam mase u prostoru (*Raspad kristala I*, 1968; *Raspad kristala II*, 1969). U ciklusima *Prodor kroz vrijeme* (1974) i *Erotske igre* (1978–80) služi se simboličkim i metaforičkim asocijacijama osnovnih geometrijskih oblika. Njegova je skulptura pretežno komornog

B. BAHORIĆ, Cvijet